

Samen bouwen

Hoofdlijnenakkoord
2026 - 2030

M
MIDDEL
BURG

INHOUD

Inleiding	3	Leefbaar & Bereikbaar	18
Middelburg 2050	4	- Duurzaamheid	19
Toekomst & Talent	6	- Leefomgeving	20
- Economie	7	- Volkshuisvesting	21
- Onderwijs	8	- Mobiliteit	22
- Arbeidsmarkt	9	Veilig & Dienstverlenend	23
Beweeg & Beleef	10	- Veiligheid	24
- Sport	11	- Participatie en wijkgericht werken	25
- Cultuur	12	- Dienstverlening	25
- Cultureel Erfgoed	13	- Samenwerking en bestuur	26
- Recreatie en toerisme	14	- Gemeentelijke organisatie	26
Sociaal & Vitaal	15	Strategische koers richting 2050	27
- Jeugd en maatschappelijke ondersteuning	16	Gemeentelijke financiën 2026-2030	30
- Bestaanszekerheid	17	Portefeuilleverdeling	34
- Gezondheid	17		
- Mensenrechten	17		

Inleiding

SAMEN maken we Middelburg...

Middelburg staat aan de vooravond van een nieuwe bestuursperiode. Als gemeenschap van dorpen, kernen en stad dragen wij een bijzondere verantwoordelijkheid: wij zijn provinciehoofdstad en buurgemeente op Walcheren. Wij doen dat zelfbewust: met ambitie en realisme, met zorg voor wat er is en met oog voor wat nodig is voor de toekomst.

Middelburg is meer dan de stad alleen. De kracht van onze gemeente zit in de diversiteit en eigenheid van haar inwoners. Wij kiezen er expliciet voor om die eigenheid te omarmen. Daarbij is een sterk sociaal fundament een randvoorwaarde voor alles wat we als gemeente willen versterken en ontwikkelen. Wonen, economie, onderwijs en leefomgeving moeten bijdragen aan bestaanszekerheid en verbondenheid. Dit vraagt om gerichte aandacht voor de leefbaarheid, bereikbaarheid en voorzieningen in alle kernen. Scherpe wijk- en dorpsvisies die recht doen aan de verschillen tussen stad en dorpen dragen hier aan bij. Bij alle keuzes stellen wij ons steeds de vraag wat dit betekent voor ons sociaal fundament en hoe wij dit kunnen versterken.

Wij bouwen verder aan de koers die vier jaar geleden is ingezet: we versterken wat Middelburg draagt en ontwikkelen wat kansen biedt. Daarbij richten wij onze blik op de lange termijn: op Middelburg 2050. Omdat financiële middelen, fysieke ruimte en uitvoeringskracht begrensd zijn, vragen urgente vraagstukken in de komende bestuursperiode scherpe keuzes. Door nu keuzes te maken, maken we plannen voor de toekomst uitvoerbaar, alleen zo behouden we de slagkracht van onze gemeente. Het afremmen van de kostenstijging in het sociaal domein is zo'n vraagstuk. Zo houden we ook ruimte voor andere opgaven en leggen we het fundament voor bewuste groei met draagkracht en kwaliteit. Dit is ook de opbouw van het hoofdlijnenakkoord; vanuit de kwaliteiten van Middelburg werken we onze prioriteiten voor de bestuursperiode uit en kijken we vooruit naar het Middelburg 2050 in de context van Walcheren en Zeeland.

Bewuste groei met draagkracht en kwaliteit vraagt een bestuur dat rust brengt en verbindt. Zeker in een tijd van polarisatie en geopolitieke spanningen. Wij zien onze verscheidenheid daarbij als kracht: we vullen elkaar aan zonder onze eigenheid en herkenbaarheid te verliezen. Immers, verschillen in perspectief maken besluiten beter. Daarbij rust onze samenwerking op een gedeeld bestuurlijk fundament: we staan voor betrouwbaarheid, zorgvuldigheid en gedeelde verantwoordelijkheid. We doen wat we beloven en zorgen dat ons beleid goed voorbereid en uitvoerbaar is. Daarmee blijven ambities en keuzes ook uitvoerbaar en geloofwaardig voor onze inwoners.

Onze ambities zijn verwerkt in het voorliggende hoofdlijnenakkoord voor de bestuursperiode 2026-2030. SAMEN BOUWEN we met volle energie aan dorpen, kernen en stad voor huidige en toekomstige inwoners, voor Middelburg en Zeeland.

Namens de fracties van PRO, LPM, SGP en VVD,

Ruth Poppe - de Viet

Mitchel Lodder

Corné de Voogd

Alex Wöhler

Middelburg 2050

Bewuste groei, met draagkracht en kwaliteit

De ontwikkeling van Middelburg, Sint Laurens, Nieuw- en Sint Joosland, Kleverskerke en Arnemuiden is een continu proces op weg naar 2050. We staan voor belangrijke keuzes waarmee wij voortvarend en met ambitie aan de slag gaan vanuit de Middelburgse kwaliteiten. Daarbij kiezen we voor bewuste groei met een balans tussen natuur, economie en leefomgeving. Voor ontwikkeling die dienstbaar is aan mensen en hun leefgemeenschappen. In onze visie dragen wonen, werken en voorzieningen bij aan stabiliteit, verbondenheid en zorg voor wie dat nodig heeft. Daarbij past nieuw economisch beleid met een strategisch karakter. Dit richt zich op innovatie van de kenmerkende Middelburgse sectoren en het pakken van nieuwe kansen.

Sociaal domein: iedereen telt mee

In Middelburg telt iedereen mee en hebben wij oog voor elkaar. Juist daarom is een sterke sociale basis een randvoorwaarde voor alles wat we doen. Tegelijkertijd staat het sociaal domein onder financiële druk en vraagt dit om het maken van scherpe keuzes. Daarbij hebben wij expliciet aandacht voor bestaanszekerheid: inwoners moeten kunnen rekenen op een stabiele basis in inkomen, wonen en meedoen in de samenleving. Wij investeren in een sterke sociale basis, met aandacht voor stabiele gezinnen in welke vorm dan ook, mantelzorgers, zorgvrijwilligers, preventie en ondersteuning dichtbij. Zo houden we zorg en ondersteuning toegankelijk en rechtvaardig, juist voor de huishoudens die dit het meeste nodig hebben.

Als stad van de vrijheden staan we open naar anderen, en ook voor hen die hier tijdelijk een veilig heenkomen zoeken. Naast een veilig thuis voor vluchtelingen of Oekraïense ontheemden, willen wij ook gastvrij zijn naar de kennis- en arbeidsmigranten die belangrijk zijn voor onze arbeidsmarkt en economie. Veiligheid vraagt naast preventie ook om duidelijk optreden en handhaving. Met maatschappelijke partners werken wij aan een veilige leefomgeving, in de openbare ruimte, wijken, maar juist ook als het gaat om de thuissituatie. Dat vraagt om een lange adem, maar ook om concrete maatregelen en duidelijke keuzes. Wij zetten in op preventie, onder meer door de laagdrempelige toegang tot sport, (jongeren- en straat) cultuur, wijkcentra en jongerenwerk.

Besturen met kwaliteit en uitvoeringskracht

Onze ambities vragen meer dan ooit een sterke externe oriëntatie van bestuur en organisatie. Wij willen dit doen in een voortdurende dialoog met onze inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en mede-overheden. Ambitie en draagkracht maken Middelburg tot een serieuze partner voor andere gemeenten, provincie en Rijk. Daar vragen wij ook wat voor terug, zowel als het gaat om financiering als uitvoeringskracht. Samen bundelen we onze krachten en kwaliteiten om Middelburg, Walcheren en Zeeland verder te brengen.

Goede plannen vragen om excellente uitvoering van onze organisatie. Daarom investeren wij niet primair in méér organisatie, maar in een adaptieve en presterende organisatie: in meer kwaliteit en in een betere samenwerking tussen politiek, bestuur en ambtelijke organisatie. Beleidskeuzes toetsen wij expliciet op haalbaarheid en uitvoerbaarheid. Een betrouwbare overheid begint immers bij het waarmaken van afspraken en nakomen van beloftes.

Als financieel uitgangspunt hanteren wij dat structurele ambities altijd gedekt zijn door structurele middelen. Bij financiële druk kijken wij eerst kritisch naar effectiviteit en doelmatigheid van beleid voordat lasten worden verhoogd. Ombuigingen en investeringen bezien wij in samenhang. Investeringen vragen om legitimiteit. Dit betekent dat de doelen vooraf helder zijn, zodat achteraf beoordeeld kan worden wat een investering heeft opgeleverd.

“

Samen met inwoners en ondernemers zorgen we voor een veilige leefomgeving. We zetten in op preventie. Indien nodig treden we op. Want Middelburg is een veilige gemeente om in te leven, ook 's nachts.

Alex Wöhler

”

Toekomst & Talent

De toekomst van Middelburg wordt bepaald door mensen: door hun talenten, ambities, werk, ondernemingszin en inkomen. Wij willen investeren in een sterke en veerkrachtige gemeente, waarin iedereen gestimuleerd wordt om mee te doen. Een gemeente waarin economie, onderwijs, onderzoek en arbeidsmarkt elkaar onderling versterken en de leefbaarheid in de dorpen, kernen en stad vergroot. Wij doen dit met een duidelijke lange termijn oriëntatie en plaatsen deze ontwikkeling in het perspectief van Zeeland 2050 en Walcheren 2050.

Gelet op de schaal van Zeeland, kan de economische ontwikkeling van Middelburg alleen floreren in samenhang met Walcheren en de andere regio's in Zeeland. Om onze realisatiekracht te vergroten haken wij meer dan in het verleden aan op instrumenten van mede-overheden, zoals provincie en Rijk. Denk hierbij bijvoorbeeld aan Economische Impuls Zeeland en Merckorganisatie Zeeland. Zo versterken wij onze schaal en slagkracht als regio en provincie.

Economie

Voldoende werkgelegenheid is een randvoorwaarde voor het hebben van een gezonde economie op lokaal en regionaal niveau. Economie en arbeidsmarkt dienen open te staan voor iedereen, en te zorgen voor de groei en draagkracht die nodig is voor het in stand houden van voorzieningen en de leefbaarheid.

Om te komen tot een duurzame groei gaan wij in afstemming met de regio en Zeeland een strategische beleidsnota economische innovatie opstellen voor de langere termijn. Deze richt zich op het versterken van de bestaande Middelburgse kwaliteiten (cultuur, kennis en onderwijs, toerisme en overheidswerkgelegenheid). Daarnaast onderzoekt deze visie ook wat mogelijke nieuwe kansrijke sectoren zijn voor onze gemeente. De ontwikkeling van en naar een groene en duurzame economie is hierbij een uitgangspunt. Om te komen tot noodzakelijke innovatie is nadrukkelijk een koppeling nodig tussen economie, arbeidsmarkt en het vervolgonderwijs (middelbaar- en hoger beroepsonderwijs en onderzoek) in onze regio. Een eerste start is een verdiepend onderzoek naar de Walcherse arbeidsmarkt in het kader van Walcheren 2050.

De binnenstad met haar brede aanbod aan toeristische en recreatieve voorzieningen, horeca- en winkelaanbod, is een van onze belangrijke economische dragers. Het heeft niet alleen een lokale functie, maar biedt een (boven)regionale voorziening die zich kan meten met andere grote steden. Dat waarderen we en willen wij zo houden. Tegelijkertijd zien wij de leefbaarheid voor inwoners én toeristen onder druk komen. Om die reden investeren wij in de kwaliteit van de binnenstad en een evenwicht tussen wonen, werken en recreëren. Dit vraagt nauwe samenwerking met inwoners, ondernemers en andere stakeholders. Het al bestaande laagdrempelige en regelmatige overleg zetten wij voort: het is een belangrijk middel om problemen vroegtijdig te signaleren en op te lossen. Dit voorkomt overlast. Hierin heeft niet alleen de gemeente een rol. Ook inwoners, ondernemers en bezoekers hebben hierin een rol en verantwoordelijkheid: samen bouwen we Middelburg.

Fysieke ruimte en structurele financiële middelen zijn schaars. Dit betekent dat we ontwikkelingen op ons grondgebied in samenhang bezien en afwegen vanuit de lange termijnontwikkeling van de gemeente. Daarbij zien we het grondbedrijf als een strategisch instrument voor het behalen van onze ambities op het gebied van economie en bedrijventerreinen, woningbouwprogrammering en maatschappelijke doelen. In het kader van de mogelijke ontwikkeling van een Zeeuws ontwikkelbedrijf voor de grote opgaven van Zeeland 2050 gaan wij in gesprek of en hoe de provincie Zeeland, deze doelen kan ondersteunen. Dit doen we ook met het Rijk.

Voor bedrijventerreinen blijven we afstemmen in Walchers verband met de gemeenten Veere en Vlissingen. Daarbij is de inzet om te komen tot de meest passende verdeling, geredeneerd vanuit de kracht van iedere gemeente. Daarmee versterken we de regio. Voor Middelburg zetten wij primair in op revitalisatie en herstructurering van bestaande bedrijventerreinen. Wij sluiten de ontwikkeling van nieuwe locaties niet uit wanneer daar behoefte aan ontstaat.

Daarnaast kijken we kritisch naar vraagstukken als het gaat om kleinschalige bedrijfsunits en garageboxen. We gaan bekijken of bestaande beleidskaders hierbij nog aansluiten op de praktijk en handhaven bij oneigenlijk gebruik.

Arbeidsmigranten zijn belangrijk voor de Middelburgse economie. Wij voeren dan ook regie op fatsoenlijke huisvesting op locaties die logisch zijn in samenhang met werk en voorzieningen. Hiertoe versterken we de uitvoering van de Beleidsregel huisvesting arbeidsmigranten.

In het kader van de Rijk-regio agenda via Zeeland 2050 zien wij concrete kansen voor meer rijkswerkgelegenheid in Middelburg, passend bij de voorzieningen en werkgelegenheid die voordelig zijn voor de woningbouwambities van Rijk en provincie. We gaan hierover op korte termijn verder in gesprek met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Onderwijs

Goed onderwijs is de basis voor gelijke kansen voor iedereen. Het stelt onze jongeren in staat om hun talent te ontdekken en te ontwikkelen voor ze toetreden tot de arbeidsmarkt. Tevens is onderwijs essentieel voor de om- en bijscholing van onze beroepsbevolking in het kader van een leven lang ontwikkelen.

Wij blijven investeren in inclusief onderwijs en hebben daarbij aandacht voor het gehele onderwijsveld: van primair onderwijs tot voorgezet onderwijs, en van toegepast tot theoretisch vervolgonderwijs- en onderzoek. Daarbij houden wij nadrukkelijk oog voor het belang van onze leerlingen, scholen en studenten én het behouden van deze doelgroep voor de Zeeuwse arbeidsmarkt.

Als het gaat om het (speciaal) primair- en voortgezet onderwijs heeft de gemeente een wettelijke taak. Goed inclusief onderwijs vraagt om passende gebouwen en adequate ondersteuning. We constateren dat veel panden toe zijn aan vervanging. We willen het strategisch huisvestingsplan benutten om nadrukkelijk te sturen op kwalitatieve verbetering van de bestaande huisvesting. Het primair onderwijs krijgt daarbij de aandacht die het verdient, met oog voor de diversiteit en eigenheid van de scholen. Verder onderzoeken we hoe zomerscholen en structurele schoolontbijten kunnen bijdragen aan betere ontwikkelkansen voor iedereen.

Als het gaat om het voortgezet onderwijs (VO) ondersteunen wij de nieuwbouw op Walcheren. Daarbij staat voorop wat het beste is voor de scholieren. De vorm van de VO-campus (één of meerdere locaties) is daarvan een afgeleide. Wij streven ernaar op korte termijn samen met het onderwijs en buurgemeenten te komen tot een gedragen visie en locatiekeuze(s).

Formeel hebben gemeenten geen rol als het gaat om het vervolgonderwijs- en onderzoek zoals dat wordt verzorgd door Scalda, HZ, UCR en Delta Climate Center (DCC). Tegelijkertijd is het juist in deze fase van de schoolcarrière dat jongeren onze provincie (blijvend) verlaten. Dit omdat ze niet (kunnen) kiezen voor een passende opleiding of baan in Zeeland. In het hier houden van jongeren en de toeleiding naar de Zeeuwse arbeidsmarkt te stimuleren, zien we juist wel ook een taak voor onze gemeente. We vullen deze in samen met de gemeente Vlissingen in het kader van ons strategisch partnerschap als onderwijsregio. Wij doen dat onder de paraplu van de strategische onderwijs- en onderzoeksagenda van Campus Zeeland, waarin bedrijfsleven, overheden en onderwijs samenwerken. De komende periode concretiseren wij onze inzet in een uitvoeringsagenda en ondersteunen de ambitie voor een Zeeuwse netwerk-universiteit zodat studenten hun schoolcarrière kunnen afsluiten met een diploma op (universitair of toegepast) masterniveau.

Wij vinden het belangrijk dat alle studenten en onderzoekers onderdeel kunnen worden van de Middelburgse samenleving. Net zoals voor alle andere inwoners investeren wij ook voor deze doelgroep in goede voorzieningen: op het gebied van huisvesting, sport, cultuur en welzijn. Investeringswerken als een magneet om de instroom van (inter)nationale studenten te vergroten. Van de onderwijsinstellingen en studenten vragen wij op onze beurt om ook actief deel te nemen aan onze (lokale) gemeenschappen en deze te versterken.

Arbeidsmarkt

Een toekomstbestendige gemeente vraagt om een arbeidsmarkt die mensen kansen biedt, flexibel is en meebeweegt met maatschappelijke veranderingen. We blijven daarom investeren in een leven lang ontwikkelen, re integratie en begeleiding naar werk. Deze investeringen maken de arbeidsmarkt inclusiever en voorkomen hogere kosten op de lange termijn.

Wij zetten in op een sterke verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt, met bijzondere aandacht voor het creëren van kansen voor zowel praktisch als theoretisch opgeleiden. Daarbij hoort ook aandacht voor mobiliteit: goede fysieke en digitale infrastructuur maakt het mogelijk om werk, wonen en leren beter te combineren, ook over de grenzen van de gemeente en regio heen.

Een groep waar we ons extra voor willen inzetten zijn de voortijdige schoolverlaters en thuiszitters. We willen in Walchers verband inzetten op een sluitende aanpak voor deze groeiende groep jongeren die tussen wal en schip dreigen te raken. De samenwerking met scholen, inzet op vroegsignalering en preventieve ondersteuning (zoals schoolmaatschappelijk werk) blijven belangrijke pijlers. Datzelfde geldt voor het contact met potentiële werkgevers waarbij wij aandacht vragen voor voldoende stageplekken en (starters)banen, ook in de eigen gemeentelijke organisatie. Het MBO krijgt hierbij extra aandacht.

Wij blijven ons inzetten voor pilots die inwoners vooruit helpen en evalueren de bestaande initiatieven zoals SROI. We onderzoeken of er ruimere mogelijkheden zijn voor projecten die mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt helpen (zoals basisbanen). Deelname aan pilots gebeurt binnen duidelijke kaders en met oog voor financiële haalbaarheid en meetbare resultaten. De samenwerking op Walcheren blijft hierbij belangrijk. Initiatieven zoals één herkenbaar loket voor werkzoekenden en werkgevers bouwen wij verder uit en maken wij beter zichtbaar. Daarbij kijken wij scherp naar effectiviteit: wat werkt, zetten we voort; wat niet werkt, passen we aan.

Ook besteden we aandacht aan specifieke groepen op de arbeidsmarkt, zoals arbeids- en kennismigranten, statushouders en Oekraïense ontheemden. Zij spelen een belangrijke rol in de Middelburgse economie. Wij bevorderen de integratie zodat zij snel kunnen deelnemen aan de samenleving en toegang hebben tot de arbeidsmarkt. Een onderdeel hiervan kan zijn het aanbieden van taalonderwijs aan buitenlandse inwoners. We willen onderzoeken hoe wij hen hierin meer kunnen ondersteunen, tezamen met werkgevers en onderwijsinstellingen, waarbij we uitgaan van een actieve inzet van de betrokkenen zelf.

Beweeg & Beleef

Sport, cultuur en recreatie zijn van groot belang voor de leefbaarheid en beleving van onze wijken, dorpen, en kernen. Zij dragen bij aan gezondheid, ontmoeting en identiteit en maken Middelburg aantrekkelijk voor inwoners, bezoekers en ondernemers. Hiermee draagt Middelburg ook bij aan de ambitie van Walcheren 2050 en Zeeland 2050. Door te investeren in deze terreinen

blijven we een aantrekkelijke omgeving nu én in de toekomst. Tegelijk vraagt ook dit programma om zorgvuldige keuzes: ruimte is niet onbeperkt, middelen zijn schaars en de balans tussen levendigheid en leefbaarheid is kwetsbaar. Wij kiezen daarom voor kwaliteit en samenhang met een goede balans.

“

Sport, cultuur en ontmoeting geven kleur aan Middelburg. We investeren in een levendige gemeente waar ruimte is voor initiatief, waar mensen elkaar vinden en waar iedereen mee kan doen.

Mitchel Lodder

”

Sport

Sport en bewegen zijn van grote waarde voor de fysieke en mentale gezondheid van onze inwoners en vormen een belangrijk onderdeel van het preventiebeleid. Het stimuleren van een actieve leefstijl en het creëren van laagdrempelige ontmoetingsplekken, met name voor jongeren, blijft daarom een speerpunt van ons beleid. De uitvoering van BOSS (Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten) wordt voortvarend doorgezet met nadrukkelijk aandacht voor sport en bewegen in de buitenruimte. Ook onderzoeken we of de ondersteuning van verenigingen uit tijdelijke SPUK-gelden in het kader van covid op een andere wijze financieel kan worden gecontinueerd.

De voorzieningen die sport en bewegen mogelijk maken, moeten toekomstbestendig zijn. Voor accommodaties, zoals de Kruitmolen, ligt er een duidelijke opgave omdat de huidige voorziening het einde van haar levensduur heeft bereikt. In deze bestuursperiode nemen wij een principebesluit voor deze locatie, waarbij

verduurzaming de opdracht is. Hierbij hoort een helder vervolgonderzoek naar de benodigde investeringen, de functionele eisen en de bijdrage aan leefbaarheid en gezondheid.

Ook ondersteunen we sportverenigingen bij de verduurzaming van hun voorzieningen in het kader van klimaat en circulariteit, zodat zij hun maatschappelijke rol kunnen blijven vervullen. Wij streven naar praktische oplossingen die het gebruik van sportvelden en accommodaties veiligstellen.

Cultuur

Cultuur is een drager van identiteit en een motor voor een aantrekkelijke en levendige gemeente. Middelburg bouwt voort op zijn sterke culturele basis en blijft inzetten op een gevarieerd aanbod, waarin zowel gevestigde instellingen als nieuwe initiatieven een plek hebben. Het beleid rondom cultuur zetten we door, maar we willen in de toekomst wel nadrukkelijker aandacht besteden aan toegankelijke en nieuwe vormen, zoals straatcultuur en creatieve broedplaatsen. Dit met blijvende aandacht voor bestaande artistieke kwaliteit. Wij werken dit uit in een hernieuwde cultuurvisie, of wel masterplan Cultuur.

Wij stimuleren een jaarrond aanbod, zodat cultuur niet alleen in het hoogseizoen zichtbaar is, maar het hele jaar bijdraagt aan levendigheid en kwaliteit van leven. We blijven dan ook veel investeren in cultuur, maar tegelijkertijd hanteren wij duidelijke financiële kaders. Nieuwe initiatieven worden gestimuleerd, maar niet automatisch op structurele wijze. Wij beoordelen de zelfredzaamheid en het zelfverdienend vermogen van instellingen en sturen waar nodig bij via herschikking binnen de bestaande middelen. Wanneer andere overheden hun bijdrage aan gezamenlijke instellingen aanpassen, beschouwen wij het niet als vanzelfsprekend dat we dit als Middelburg compenseren. Hierin maken wij een zorgvuldige eigen afweging passend binnen onze eigen beleidsmatige en financiële kaders. Wij zien eerder dat de investeringen van provincie en Rijk als het gaat om cultuur nog altijd achterlopen op die van de meeste Zeeuwse gemeenten. We gaan daarom in gesprek over de financiering van een duurzame culturele basisinfrastructuur die laagdrempelig en toegankelijk is voor iedereen.

Het Collectiecentrum Zeeland biedt belangrijke kansen voor Middelburg en de verdere ontwikkeling van de stad. Het kan een krachtige impuls geven aan de positie van Middelburg als culturele hoofdstad van Zeeland en draagt bij aan een sterke en toekomstbestendige culturele sector. Wij zien dit als een ontwikkeling die past bij Middelburg, mede in het kader van Zeeland 2050. We gaan door met de verkenning naar kansrijke locaties in Middelburg voor de huisvesting van het Collectiecentrum. Deze ontwikkeling kan namelijk een bijdrage leveren aan de binnenstedelijke transformatie van de hoofdstad. Dit doen we samen met provincie en partners op een manier waarbij draagvlak en financiële haalbaarheid in evenwicht zijn. Ongeacht deze ontwikkeling houden we ook oog voor kleinere musea in onze gemeente.

Op het gebied van evenementen en uitgaansmogelijkheden wijzigen we het beleid niet, waarbij we in beginsel geen extra grootschalige evenementen op zondag organiseren. We staan positief tegenover laagdrempelige evenementen die geschikt zijn voor alle leeftijden.

Voor uitgaansmogelijkheden geldt dat er ruimte is voor aanpassing van het beleid als deze vraag vanuit de samenleving komt. Evaluaties worden benut om telkens opnieuw de juiste balans te vinden tussen levendigheid, veiligheid en leefbaarheid. Bij de eerste evaluatie nemen we in ieder geval mee hoe Studio A58 gelet op de huidige bezetting van het pand in de cultuurvisie van Middelburg past.

Cultureel Erfgoed

Het cultureel erfgoed van Middelburg heeft niet alleen een grote aantrekkingskracht: het is een essentieel onderdeel van de identiteit en het DNA van onze stad en de kernen en onze uitstraling. Middelburg is een van de grootste monumentengemeenten van Nederland. Wij koesteren en beschermen ons rijk gebouwde erfgoed en het vakmanschap en ambacht dat hiermee gepaard gaat. We willen deze kwaliteit behouden voor toekomstige generaties.

Wij zetten in op duurzame instandhouding en behoud van monumenten, met oog voor kwaliteit en gebruik. De grootschalige restauratie van ons laatgotische stadhuis

is een toonaangevend project in de komende bestuursperiode. De opgaven op het gebied van erfgoed vragen zowel in financiële zin als expertise samenwerking in regionale verbanden. Het waardevolle cultuurlandschap verdient bescherming en versterking als samenhangend geheel. Ook roerend erfgoed krijgt aandacht, bijvoorbeeld in collecties en archieven. Daarnaast ondersteunen wij vakmanschap en immaterieel erfgoed zoals tradities, verhalen en ambachten. Zo blijft ons verleden levend en betekenisvol voor heden en toekomst.

Recreatie en toerisme

Recreatie en toerisme dragen bij aan de economie en levendigheid als belangrijke kwaliteiten van onze gemeente. De aantrekkingskracht van onze gemeente ligt juist in de balans tussen levendigheid en rust en de kwaliteit van de leefomgeving. Deze kwaliteit willen we behouden voor onze inwoners en gasten. Dat vraagt om een zorgvuldige balans: Middelburg kiest niet voor onbegrensde groei, maar voor kwaliteit en aanbod dat past bij de schaal en het karakter van zowel de binnenstad als de dorpen en het buitengebied. Wij staan positief tegenover kansen die het water biedt voor recreatie, ook in relatie met wonen. Daarbij hebben we oog voor lokale en provinciale kenmerken en de samenhang tussen verleden en heden die de eigenheid van Middelburg bepalen. Nieuwe initiatieven worden daarom steeds beoordeeld op hun bijdrage aan deze kwaliteiten.

Handhaving is een onlosmakelijk onderdeel van dit beleid. Waar ruimte wordt geboden, moet ook worden gezorgd voor naleving van regels en het voorkomen van overlast. Wij zetten in op voldoende handhavingscapaciteit en slimme vormen van toezicht.

Wij zien de sector als een belangrijke gesprekspartner over de balans tussen leefbaarheid en levendigheid en nemen het initiatief om het periodiek overleg zoals dat er eerder was met Toeristisch Overleg Middelburg (TOM) weer in te stellen.

Sociaal & Vitaal

Middelburg is een gemeente waar alle inwoners een bestaan kunnen opbouwen met perspectief. Hierin vormt het sociaal domein het hart van onze samenleving. Tegelijkertijd staat juist dit domein onder grote financiële druk. Veranderingen zijn noodzakelijk en de transformatie van het sociaal domein zien wij als een van de meest urgente opgave in de komende bestuursperiode.

Alleen zo kunnen we goede zorg en ondersteuning betaalbaar houden en waarborgen voor de meest kwetsbare huishoudens. Daarbij zetten we nadrukkelijk in op het versterken van stabiele gezinnen als hoeksteen van de samenleving.

“

We maken keuzes die onze wijken en dorpen sterker maken: groen, bereikbaar en toekomstbestendig. Zodat Middelburg ook voor volgende generaties een fijne plek blijft om te wonen.

Ruth Poppe-de Viet

”

Jeugd en maatschappelijke ondersteuning

De vraag naar ondersteuning in de jeugdzorg en Wmo neemt snel toe, terwijl toereikende ondersteuning vanuit het Rijk uitblijft. Ook is op dit moment nog onvoldoende duidelijk waarom de kosten voor de jeugdzorg in Middelburg uit de pas lopen ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Dit legt een grote financiële druk op de gemeente en vormt een risico. Zonder heldere analyse kiezen wij er bewust voor om het budget voor de jeugdzorg niet structureel te verhogen. In de verwachting dat het Rijk haar verantwoordelijkheid op korte termijn neemt, willen wij schommelingen in de komende jaren opvangen met incidentele middelen en reserves. Blijft dit uit, dan zullen wij genoodzaakt zijn tot nog scherpere keuzes op lokaal niveau, en het breder binnen de begroting kijken naar ombuigingen.

Zo handhaven wij de bestaande taakstellingen en zetten daarnaast vol in op preventie en vroegsignalering. We zien het stevig lokaal team (SLT) als een belangrijke pijler in deze aanpak en starten in 2027 met een proef. Op basis van de ervaringen van de proef werken we toe naar een structureel en toekomstbestendig SLT. Het SLT vervult dan vanaf 2028 een centrale rol in zowel preventie als het direct bieden van hulp en ondersteuning. Daarbij moet aandacht zijn voor de stabiliteit en draagkracht binnen gezinssituaties en de directe leefomgeving. Dit is de basis voor het voorkomen van zwaardere problematiek, alsook de toegang tot zorg met een beschikking.

Voor jeugdhulp onderzoeken we welke beheersmaatregelen aanvullend nodig zijn om de kostenstijging te beperken. Deze krijgen hun effect in de uitvoering. Of dit nu gaat om medewerkers bij de gemeentelijke toegang (TIM) of om medewerkers bij onze uitvoeringspartijen;

zij moeten een helder handelingskader meekrijgen en met expliciete keuzes in wat we wel en niet toekennen. Medewerkers krijgen hierbij mandaat en bestuurlijke rugdekking om afgewogen en soms begrenzend beslissingen te nemen. Binnen de gemeentelijke organisatie speelt TIM een centrale rol in de toegang tot ondersteuning. Continuïteit in de dienstverlening draagt bij aan het terugdringen van wachttijden.

In algemene zin zien wij kansen in het versterken van collectieve aanpakken en voorzieningen en het verminderen van individuele aanpakken of voorzieningen. Niet iedere hulpvraag vraagt om een maatwerk. Veel problemen maken onderdeel uit van het gewone leven en lossen inwoners zelf op met hun omgeving. Keuzevrijheid voor inwoners om te kunnen kiezen voor zorg of ondersteuning die past bij hun achtergrond of overtuiging blijft daarbij belangrijk en binnen heldere kaders mogelijk. Bij alle nieuwe maatregelen evalueren we of deze efficiënt en effectief zijn.

Preventieve hulp en ondersteuning beperken zich niet tot de formele zorgketen van professionele zorg- en ondersteuningsorganisaties en overheid. Ook scholen, kinderopvang, maatschappelijke- en culturele organisaties, en levensbeschouwelijke netwerken spelen hierin een belangrijke rol en dragen bij aan een sterk sociaal fundament.

Behalve inhoudelijke kaders maken we ook keuzes over de wijze waarop de uitvoering is georganiseerd. Voor onderdelen van de uitvoering is de huidige situatie niet structureel houdbaar. We onderzoeken daarom of de uitvoering exclusief bij één partij moet blijven, of dat er ruimte komt voor andere vormen van samenwerking en organisatie. Daarin hebben we een open blik naar andere partijen in de regio en daarbuiten.

Bestaanszekerheid

Middelburg is er voor hen die het nodig hebben. Bestaanszekerheid vormt een fundament onder vertrouwen in de overheid en onder maatschappelijke samenhang. Wij continueren het bestaande beleid op het gebied van bestaanszekerheid, schuldhelpverlening en voorzieningen voor de minima. We leggen hierbij sterker de nadruk op preventie en vroegtijdige ondersteuning en gaan uit van vertrouwen.

We evalueren de effectiviteit van de bestaande maatregelen door te onderzoeken hoe de toegang tot armoederegelingen verder kan worden verbeterd, zodat

Gezondheid

Wij streven naar een samenleving waarin mensen elkaar ontmoeten, ondersteunen en samen verantwoordelijkheid nemen. Visies en beleid gericht op gezondheid en preventie, krijgen daarom prioriteit in de uitvoering en worden voortvarend voortgezet.

We gaan de komende jaren daarom, met verschillende medische partners, aan de slag met bouwen aan de houdbaarheid en toegankelijkheid van zorg en ondersteuning. Een voorbeeld is daarvan het Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA). Waar dat kan, kiezen we nadrukkelijk voor een beweging richting meer collectiviteit en minder individualisering. Dit vraagt om gerichte keuzes in de wijkgerichte aanpak en om het versterken

Mensenrechten

Middelburg heeft een lange historie als mensenrechtenstad en een gemeente waar vluchtelingen worden opgenomen. De eerder genomen besluiten over de bouw van een nieuw azc zetten we deze bestuursperiode ongewijzigd voort. We vinden de noodopvang in Studio A58 minder geschikt voor structurele opvang en daarom willen we kijken hoe we deze kunnen afbouwen.

De komende jaren gaan we aan de slag met onze lokale inclusieagenda om een uitwerking te geven aan de rechten die voortvloeien uit de VN-verdragen. Het vast-

meer inwoners gebruik maken van voorzieningen waar zij recht op hebben. Daarbij bewaken wij dat ons minima-beleid overzichtelijk en doelmatig blijft. Nieuwe initiatieven worden in dat licht beoordeeld en waar mogelijk ingepast binnen bestaande structuren. Een voorbeeld daarvan is het onderzoeken of basis medische zorg kan worden toegevoegd aan de diensten van de dierenvoedselbank. Ook onderzoeken we hoe we meer kunnen doen voor dak- en thuislozen in onze gemeente.

Bij dreigende uithuiszetting krijgen gezinnen, en in het bijzonder kinderen, altijd prioriteit. Waar mogelijk blijft huisvesting behouden en wordt escalatie voorkomen.

van voorzieningen die ontmoeting en preventie bevorderen.

Wijk- en jeugdcentra en sociaal beheer blijven hierdoor van belang, maar vragen wel om een kritische en eerlijke beoordeling, ook op het gebied van doelmatigheid. De kosten zijn hoog en de verschillen tussen wijken groot. In samenhang met wijkvisies bekijken wij waar deze voorzieningen van toegevoegde waarde zijn, waar ze anders georganiseerd kunnen worden en waar de rol van de gemeente kleiner kan blijven. Kleine buurt evenementen stimuleren we. Zij zijn een laagdrempelige manier om mensen in straten, buurten en wijken dichter bij elkaar te brengen.

gestelde mensenrechtenbeleid is hierbij ons uitgangspunt. De verdere uitvoering van dit beleid, gebaseerd op de vier vrijheden, biedt kansen om inwoners gelijk te behandelen ongeacht godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, handicap of seksuele gerichtheid. Daarbij hebben we oog voor de ander en voor de eigenheid en identiteiten van de gemeenschappen waarin inwoners leven. In een onrustig en gepolariseerde wereld blijven we in goede dialoog met onze inwoners: iedereen in Middelburg moet kunnen zijn wie die wil zijn, zonder angst.

Leefbaar & Bereikbaar

Een prettige leefomgeving en goede bereikbaarheid vormen de basis voor het dagelijks leven in Middelburg. De wijze waarop wij onze dorpen, kernen, stad en buitengebieden inrichten, heeft direct invloed op hoe inwoners wonen, werken, zich verplaatsen en elkaar ontmoeten.

Duurzaamheid, leefomgeving, volkshuisvesting en mobiliteit hangen nauw met elkaar samen en raken aan alle andere programma's. Keuzes naar de toekomst vragen om een integrale benadering waarbij we ontwikkelingen in de wijken en kernen in samenhang zullen benaderen. Het is onze intentie om in de komende bestuursperiode een beweging in te zetten voor de langere termijn. Daarbij staan we voor grote vervangingsinvesteringen en

zijn er ook nieuwe ambities. Sommige waren al verwerkt in de begroting, andere vragen nog besluitvorming in de komende jaren.

Een goede ontwikkeling van Middelburg vraagt een koers waarin bestaande kwaliteiten en nieuwe ontwikkelingen hand in hand gaan. Daarbij zoeken wij ook steeds naar balans: tussen groei en kwaliteit, tussen dorpen en stad, tussen dynamiek en rust, tussen ambities en wat haalbaar en uitvoerbaar is. Zo bouwen wij richting 2050 samen verder aan een gemeente die goed bereikbaar is, zorgvuldig omgaat met haar ruimte en natuur, en waarin leefbaarheid vooropstaat.

Duurzaamheid

Middelburg blijft met werken aan een toekomstbestendige en klimaatbestendige gemeente waarin wonen, ruimtelijke ontwikkeling en duurzaamheid hand in hand gaan. Met het doel om in 2030 de CO²-uitstoot met 55% te verminderen, zetten we met warmteprogramma's in op zowel duurzame nieuwbouw als de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad. Daarbij ondersteunen we inwoners actief met kennis, begeleiding en financiële maatregelen, zodat energiebesparing voor iedereen bereikbaar wordt en woonlasten beheersbaar blijven. Tegelijk bereiden we onze leefomgeving voor op de gevolgen van klimaatverandering door te investeren in klimaatadaptatie, vergroening en duurzame mobiliteit.

Met deze doelgerichte aanpak op het gebied van duurzaamheid kiest Middelburg voor een realistische en doelgerichte aanpak. KEC (Klimaat, Energie en Circulariteit) verbinden we met de agenda's die op regionale schaal over deze onderwerpen zijn vastgesteld, zoals de RES (Regionale energie strategie) Zeeland en de KaSZ (Klimaatadaptatiestrategie Zeeland). Lopende onderzoeken, zoals naar het energielandschap, wachten wij met belangstelling af. Investeringszaken zullen wij beoordelen op nut, noodzaak en kosten. Activiteiten hieromtrent

moeten aantoonbaar bijdragen aan de energieopgave en passen binnen de regionale energiestrategie. Tegelijk verkennen wij actief mogelijkheden voor duurzame warmteoplossingen, zoals warmtenetten, waarbij publieke regie en betaalbaarheid en dus een sluitende business case uitgangspunt zijn.

Daarnaast zetten wij sterker in op de naleving van energiebesparingsverplichtingen bij bedrijven, om zo concreet resultaat te boeken. Circulariteit krijgt een impuls door te onderzoeken of we in Walchers verband een "regionaal ambachtscentrum" of "milieustraat 2.0" kunnen organiseren, waar hergebruik en reparatie centraal staan. Voor inwoners blijven wij inzetten op praktische ondersteuning bij verduurzaming, zoals isolatiemaatregelen en financieringsmogelijkheden, met oog voor maatwerk, ook bij monumenten. Op deze manier werken wij aan een duurzame leefomgeving die voor iedereen toegankelijk en betaalbaar is.

Leefomgeving

In de leefomgeving van Middelburg staat kwaliteit centraal: een groene, schone en goed onderhouden omgeving waarin inwoners en bezoekers prettig kunnen wonen, verblijven en recreëren. Wij zetten daarom nadrukkelijk in op vergroening, onder meer door bestaande uitgangspunten zoals het toevoegen van groen bij herinrichting van straten en stoepen consequent door te zetten en verder te versterken met ambities rondom natuurinclusief bouwen, biodiversiteit en een robuuster bomenbestand. Deze maatregelen zijn belangrijk omdat een grote variatie aan planten, dieren en ecosystemen zorgt voor gezond voedsel, schoon water, een stabiel klimaat en een veerkrachtige natuur waar mensen en dieren van afhankelijk zijn. Daarom gaan we verkennen wat de consequenties zijn van het invoeren van de 3-30-300-regel voor stedelijke vergroening. Dit betekent dat iedereen vanuit zijn woning minstens

drie bomen moet kunnen zien, elke buurt of wijk voor minimaal 30% bedekt moet zijn met boomkronen en inwoners vanaf de voordeur binnen 300 meter toegang hebben tot een park.

Daarnaast investeren wij in een verzorgde buitenruimte door meer aandacht te geven aan zwerfafval, onkruid en onderhoud. Daarbij geven wij niet alleen zelf het goede voorbeeld, maar stimuleren inwoners ook om hun verantwoordelijkheid te nemen, zoals bijvoorbeeld met de zwerfafvalteams. Op het gebied van afval ontwikkelen wij het systeem voor afvalscheiding verder door, met goede faciliteiten voor afvalscheiding en het verder uitbreiden van initiatieven zoals de mobiele milieustraat.

Tot slot is er aandacht voor dierenwelzijn, waarbij bestaande en nieuwe initiatieven worden ondersteund en ingebed in het bredere beleid van mensen- en dierenrechten.

“

Een sterke samenleving begint bij elkaar zien en ondersteunen. We zorgen dat hulp dichtbij is, kansen eerlijk verdeeld zijn en dat iedereen in Middelburg kan meedoen. Juist als het moeilijk wordt.

Corné de Voogd

”

Volkshuisvesting

De landelijke woningbouwopgave is groot en maakt dat grootschalige woningbouw is aange-merkt als sleutelproject binnen Zeeland 2050. Dit vraagt ook van Middelburg om een langetermijnbenadering. Wij kiezen voor een actieve grondpolitiek en strategische aankoop van locaties waar we daadwerkelijk volume kunnen realiseren. Daarbij kijken we in het kader van de ambities in Walcheren 2050 nadrukkelijk verder dan de huidige planhorizon en de daarbij behorende woningbouwlocaties.

Op het grondgebied van Middelburg verkennen wij welke grotere uitleglocaties en binnenstedelijke transformaties mogelijk zijn om in Walchers verband in aanmerking te komen als grootschalige woningbouwlocatie zoals bedoeld door het Rijk. Dit biedt op zijn beurt kansen voor investeringen op het gebied van nieuwe voorzieningen en werkgelegenheid die passen bij bestaande en nieuwe Middelburgse kwaliteiten.

Naast grotere uitleglocaties binnen de gemeente onderzoeken wij ook de mogelijkheden tot binnenstedelijke verdichting in aansluiting op de concept-Nota Ruimte, waarin het Rijk inzet op geconcentreerde en goed bereikbare stedelijke ontwikkeling. Deze nieuwe locaties gaan we verder verkennen tezamen met bestaande uitleglocaties zoals Poppenroede en Brigdamme. Gelet op de urgentie in het woondossier, pakken we deze ontwikkelingen op samen met de provincie en het Rijk. Wij stellen het besluit over de niet ontwikkelde gronden bij Cleene Hooge niet ter discussie. De geworven gronden houden we wel in eigendom waarbij we onderzoeken hoe we deze met een passende landschappelijke bestemming kunnen inzetten.

Binnen bestaand stedelijk woongebied blijven wij inzetten op inbreiding, met behoud van kwaliteit en de groene longen van onze stad. Het beleid waarmee we monumentale panden en groene structuren beschermen blijft daarmee leidend. Splitsing en verdichting zijn mogelijk, maar niet als dit ten koste gaat van leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit. Om de kwaliteit van onze monumentale binnenstad te waarborgen, zetten we meer in op handhaving van de regels.

Wij hebben nadrukkelijk aandacht voor betaalbaarheid en diversiteit in woningbouw, inclusief woningen voor kleinere huishoudens. Innovatieve en tijdelijke woonvormen worden verkend, onder meer om sneller in te kunnen spelen op acute woningbehoefte. We continueren ons beleid voor het tegengaan van tweede woningbezit en de toeristische verhuur daarvan.

Voor specifieke situaties, zoals opvang en huisvesting van Oekraïense ontheemden, kiezen wij voor een menswaardige en realistische aanpak. Wij gaan ervan uit dat een deel van deze groep zich blijvend zal vestigen en houden daar in onze plannen rekening mee.

Mobiliteit

Bereikbare dorpen, kernen en stad zijn essentieel voor een leefbare en economisch sterke gemeente. Wij zetten daarom in op een samenhangend mobiliteitsbeleid waarin bereikbaarheid, veiligheid en leefbaarheid hand in hand gaan. Binnen Zeeland 2050 is mobiliteit een sleutelproject met als accenten de verbetering van de midden-Zeeland-route en de verbinding over het spoor. Met de verstedelijkingsopgave van Zeeland en Walcheren als mogelijke grootschalige woningbouwlocatie, zetten wij samen met Veere en Vlissingen in op verbetering van de bereikbaarheid van onze regio over de weg (bijvoorbeeld N57) en via het openbaar vervoer.

Belangrijke infrastructurele opgaven, zoals de rondweg bij Arnemuiden en de gebiedsontsluiting van het Veerse meer vragen om regie en voortgang. Wij nemen hier onze verantwoordelijkheid voor een toekomstbestendige oplossing waarbij het onze ambitie is om in de komende bestuursperiode een principebesluit te nemen. Wij doen dit in samenspraak met de inwoners en ondernemers van Arnemuiden en zoeken actief de samenwerking met de andere betrokken gemeenten en de provincie. Om vaart te brengen in dit proces stellen wij een onafhankelijke procesbegeleider aan om vanuit de gedeelde belangen te werken aan draagvlak om zo te komen tot gedragen oplossingen.

Het beleid rondom het onderhoudsniveau van onze wegen zetten we voort, tenzij de financiële situatie ons dwingt om andere keuzes te maken.

Het beleid rondom parkeren en de autoluwe binnenstad zetten we voort. Dit vraagt wel om voldoende vervangende parkeergelegenheid aan de randen van de stad en goede verbindingen tussen deze terreinen en de binnenstad. Zolang deze nieuwe terreinen nog niet beschikbaar zijn, bereiden we de fiscalisering van de parkeerzones niet uit. Gelet op de beperkt beschikbare ruimte is de nu gehanteerde parkeernorm niet heilig. Aangezien het autoluw maken van de binnenstad een proces van de lange adem is, willen we kijken wat op

korte termijn al mogelijk is. Zo willen we een parkeersvolgsysteem dat efficiënter is en verkennen of er marktpartijen zijn die een rol kunnen spelen in het creëren van extra parkeercapaciteit. Om de verbinding tussen parkeervoorzieningen en de stad te vergroten willen wij ook meer creatieve oplossingen onderzoeken, zoals een watertaxi. In dit kader willen wij ook de wenselijkheid en mogelijkheden voor een nieuwe kanaalkruising verkennen als gevolg van de woningbouwambities.

Het openbaar vervoer is een belangrijk middel voor de ontsluiting van wijken en kernen. Wij willen onderzoeken hoe wij het gebruik van het bestaande openbaar vervoer door onze inwoners en bezoekers kunnen stimuleren, bijvoorbeeld door meer gerichte informatie.

Bijzondere aandacht vraagt de spoorsluiting in 2028 als gevolg van de proef met ERTMS. Om de impact op onze samenleving te minimaliseren, is een gezamenlijke en stevige inzet van de Walcherse gemeenten nodig om met provincie en Rijk te komen tot alternatieve vormen van vervoer.

Binnen de bebouwde kom blijft de fietser centraal staan. We zetten in op verbetering van de verkeersveiligheid als gevolg van de toename van nieuwe vormen van fietsmobiliteit, zoals speedpedelacs, fatbikes en elektrische bakfietsen, maar ook de positie van kwetsbare verkeersdeelnemers zoals ouderen. Waar passend verlagen we de snelheid binnen de bebouwde kom dan ook naar 30 km/u en we gaan voortvarend aan de slag met de verkeerssituatie bij de Schroefbrug. We inventariseren ook waar eventuele andere problemen liggen en bezien op basis van de uitkomsten of een herprioritering van geplande verkeersmaatregelen wenselijk is.

Veilig & Dienstverlenend

In een sterk globaliserende wereld vol onzekerheden vormt een toegankelijke en betrouwbare overheid de basis voor het vertrouwen van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Goede dienstverlening, actieve participatie en een veilige leefomgeving zijn daarbij onlosmakelijk met elkaar verbonden. De komende bestuursperiode zetten wij in op het versterken van onze dienstverlening en zoeken wij actief het gesprek met inwoners, ondernemers en organisaties. Door te luisteren, samen te werken en

tijdig te betrekken, vergroten wij niet alleen het vertrouwen, maar ook het gevoel van veiligheid in onze gemeente. Middelburg wil een gemeente zijn die dichtbij staat, goed bereikbaar is en verbindt: een gemeente waarin inwoners zich gehoord, betrokken en veilig voelen. We geven prioriteit aan de Zeeuws brede aanpak maatschappelijke weerbaarheid en we richten ons daarbij primair op de lokale taken, zoals bevolkingszorg, voorlichting en continuïteit van dienstverlening.

Veiligheid

Veiligheid op straat en achter de deur is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het vormt een randvoorwaarde voor een leefbare gemeente. De uitdagingen nemen toe en worden complexer, mede door ontwikkelingen op het gebied van jeugd, digitalisering en sociale problematiek. We onderkennen de zorgen die hierover leven en zetten in op een meer integrale aanpak van veiligheid, waarin preventie, samenwerking en handhaving in samenhang vanzelfsprekend is.

Wij investeren daarom in versterking van het integrale veiligheidsbeleid waarin verschillende domeinen, zoals jeugd, zorg, onderwijs, vergunningverlening, handhaving en openbare orde, nadrukkelijk met elkaar worden verbonden. Hierdoor ontstaat er aandacht voor de oorzaken van onveiligheid. Door die onderlinge samenhang te erkennen en hier binnen onze organisatie gericht op te sturen kunnen we effectiever bijdragen aan een veilig Middelburg.

Preventie zien we als de sleutel tot duurzame veiligheid. Wij zetten stevig in op jeugdpreventie, gericht op voorkomen en vroegtijdig ingrijpen. We willen onderzoeken of we de tijdelijk door het Rijk gefinancierde inzet van jeugdboa's kunnen continueren, omdat deze bijdraagt aan het voorkomen van zwaardere problematiek.

Jeugdcriminaliteit en digitale verleidingen hangen steeds vaker samen. Daarom werken wij samen met scholen en ouders om bewustwording te vergroten en vroeg in te grijpen. Onderwijs en opvoeding spelen hierin een belangrijke rol, waarbij de gemeente ondersteunt en verbindt. Daarnaast besteden wij aandacht aan sociale veiligheid, waaronder het voorkomen van geweld, met bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen. Bij de inrichting van de openbare ruimte kijken wij nadrukkelijk naar veiligheid vanuit verschillende perspectieven, waaronder die van vrouwen, zodat iedereen zich veilig kan voelen in de openbare ruimte.

Hierbij werken we intensief samen met regionale partners op Walchers niveau en zoeken wij actief de verbinding met onze buurgemeenten, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Een veilig Middelburg maken we immers samen. De dialoog over gastheerschap, leefbaarheid en handhaving wordt actief gevoerd, zodat verwachtingen helder zijn en draagvlak behouden blijft. Tegelijk geven wij richting het Rijk en de VNG het signaal af dat de beschikbare capaciteit, met name bij de politie, beter moet aansluiten bij de groeiende grootstedelijke opgaven in onze gemeente.

Participatie en wijkgericht werken

We zetten de komende periode onverminderd in op participatie, zoals vastgelegd in het beleidskader 'Middelburg maken we samen'. Dat betekent dat we inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in een vroeg stadium betrekken bij beleid, plannen en projecten die hun leefomgeving raken. Vooraf maken we duidelijk welke ruimte er is voor hun inbreng. We laten zien dat hun ideeën, zorgen en kennis zichtbaar worden meegewogen in de besluitvorming en koppelen terug wat ermee is gedaan. Tegelijk geven we ruimte aan initiatieven uit de samenleving en ondersteunen we inwoners die zelf hun omgeving willen verbeteren. Zo werken we transparant, inclusief en op maat aan beter beleid en een betrokken Middelburg.

Als het gaat om wijkgericht werken kijken we naar de wensen en behoeften van de verschillende wijken en kernen. Dit betekent maatwerk én ruimte voor

Dienstverlening

De gemeente is er voor haar inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Daarom zetten wij in op dienstverlening die toegankelijk, begrijpelijk en mensgericht is. Daarbij is digitale dienstverlening belangrijk, maar is niet de enige manier om de gemeente te bereiken. Fysieke bereikbaarheid en persoonlijk contact blijven onmisbaar, net zoals begrijpelijke communicatie vanuit het stadskantoor.

Wij investeren in een gastvrije en herkenbare ontvangst in het stadskantoor zodat inwoners zich welkom voelen. Daarnaast blijven wij proactief informeren over ontwikkelingen die bewoners raken, zoals bijvoorbeeld werkzaamheden in de openbare ruimte. Om de regeldruk te verlagen willen we met inwoners en organisaties in gesprek om te kijken waar er mogelijk regelgeving kan worden geschrapt of vereenvoudigd.

verschillen in werkwijze en mate van betrokkenheid. Hiertoe evalueren wij het huidige beleid met nadrukkelijk aandacht voor zij die nu minder makkelijk worden bereikt. We geven prioriteit aan het opstellen van wijk- en dorpsvisies. In het wijkgericht werken zien we maatschappelijke partners en sleutelfiguren als de spreekwoordelijke 'ogen en oren' in een wijk of dorp die de gemeente beter zicht kan geven op wat er leeft. Zo kunnen we sneller inspelen op behoeften en ontwikkelingen.

Participatie en wijkgericht werken vragen zowel een open houding van de gemeente als om realistische verwachtingen over wat mogelijk is. Zo werken we aan betere besluiten en meer draagvlak en betrokkenheid van inwoners bij hun wijk of dorp.

Inwoners zijn van de overheid afhankelijk voor allerlei diensten en producten. Hiervoor beheren wij persoonsgegevens. Men moet er zeker van zijn dat die data veilig beheerd wordt. De toenemende afhankelijkheid van digitale systemen vraagt dan om een betrouwbare en veilige informatievoorziening, zowel binnen de gemeente als in samenwerking met partners. Wij blijven investeren in de (digitale) weerbaarheid van de organisatie en zorgen dat onze systemen en gegevens goed beschermd zijn.

Samenwerking en bestuur

De uitdagingen van deze tijd overstijgen de grenzen en draagkracht van één enkele gemeente. Daarbij komt dat we de ambities van Middelburg niet alleen kunnen realiseren: het vraagt om een gezamenlijke inzet van overheden, maatschappelijke organisaties en inwoners. Door samenwerking te zoeken op lokaal, regionaal en provinciaal niveau kunnen wij onze belangen beter bepleiten bij het Rijk en Europa. Zo bouwen wij aan een slagvaardige en betrouwbare overheid die in staat is om complexe opgaven daadwerkelijk aan te pakken en resultaten te boeken voor onze inwoners.

Wij investeren nadrukkelijk in bestaande samenwerking met Vlissingen en Veere en behouden bestaande verbanden waarin we goed en structureel samenwerken. Wij kiezen er bewust voor om onze energie te richten

Gemeentelijke organisatie

Wij willen onze ambities samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners effectief realiseren. Daarvoor is een sterke gemeentelijke organisatie onmisbaar. In een snel veranderende samenleving vraagt dit om een wendbare, samenwerkingsgerichte organisatie die extern georiënteerd en innovatief is. Een organisatie ook die sterk is zowel in ontwikkeling als in uitvoering. Om die reden geven we de waarnemend gemeentesecretaris/algemeen directeur de opdracht om een organisatie-ontwikkelplan 2027–2030 te maken. Dit plan geeft duidelijkheid én richting aan de kwalitatieve ontwikkeling van de organisatie, waarin externe oriëntatie en projectmatig werken een plek krijgen en dat bijdraagt aan duidelijke verwachtingen en een professioneel samenspel tussen bestuur en organisatie.

op de bestaande structuren die aansluiten bij de ambities van Walcheren 2050 en Zeeland 2050. Nieuwe structuren en bredere samenwerking binnen Zeeland sluiten we niet uit zolang deze aantoonbare meerwaarde hebben en niet leiden tot versnippering of concurrentie tussen samenwerkingen.

Binnen de gemeentelijk bestuur en organisatie hechten wij aan een sterk samenspel tussen gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie. Daarbij draagt een gelijkwaardige informatiepositie bij aan onderling vertrouwen en betere besluitvorming. Wij willen samenwerken vanuit het besef dat wij gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het functioneren van de gemeente en voor het vertrouwen van inwoners daarin. Daarbij past een constructieve houding waarin voorstellen, amendementen en moties positief worden benaderd en er ruimte wordt gezocht om initiatieven mogelijk te maken.

We investeren in een organisatiecultuur waarin medewerkers zich gewaardeerd, gehoord en ondersteund voelen. Goed werkgeverschap, ruimte voor ontwikkeling, open communicatie en vitaliteit versterken betrokkenheid en werkplezier. Het ontwikkelplan wordt in samenspraak met management, medewerkers en ondernemingsraad opgesteld. Voor de uitvoering stellen we incidentele middelen beschikbaar.

Nog voor het zomerreces starten we de procedure voor de werving van een nieuwe gemeentesecretaris / algemeen directeur. Deze geeft eigentijds leiding aan de organisatie en ondersteunt het bestuur. Datzelfde geldt voor de inzet van bestuursadviseurs, die we zoeken binnen de bestaande capaciteit. Waar nodig passen we de topstructuur aan voor meer slagvaardigheid.

Strategische koers richting 2050

Met dit hoofdlijnenakkoord kiezen wij niet alleen voor een inhoudelijke koers, maar ook nadrukkelijk voor een bestuursstijl die open, verbindend en toekomstgericht is. De komende bestuursperiode bouwen we verder aan de lange lijn voor Middelburg: koersvast waar het kan, wendbaar waar nodig. Dat vraagt om een manier van werken waarin dialoog, vertrouwen, externe oriëntatie en samenwerking centraal staan.

Nederland staat voor grote maatschappelijke opgaven: op het gebied van wonen, economie,

mobiliteit, duurzaamheid, energie en arbeidsmarkt. Op Walcheren komen deze opgaven samen op relatief kleine schaal. De combinatie van kustverdediging, havenactiviteiten en aantrekkelijke steden gaat hier hand in hand met grootstedelijke vraagstukken. Tegelijk spelen er vraagstukken op het gebied van landbouw en natuur, zoals droogte, verzilting en stikstof, en zijn er knelpunten rond bereikbaarheid, netcongestie en een krappe arbeidsmarkt, mede door vergrijzing.

De inzichten uit Zeeland 2050 en Walcheren 2050 maken duidelijk dat stilstand geen optie is en dat deze opgaven in samenhang moeten worden aangepakt. Dit vraagt om duidelijke keuzes en een gezamenlijke inzet van overheden, maatschappelijke partners en inwoners. Wij zien Walcheren daarbij als een logische en krachtige schaal om oplossingen te ontwikkelen die zowel regionaal als landelijk van betekenis zijn.

Voor Middelburg betekent dit een verandering in rol-opvatting: van beheren naar ontwikkelen. Wij willen hierbij een verbindende rol vervullen door partijen bij elkaar te brengen, samenwerking te versterken en kansen te benutten. Dit doen wij niet door voorop te lopen ten koste van anderen, maar door gezamenlijk op te trekken en belangen te verbinden. Dit betekent luisteren en leren van partners binnen en buiten de regio.

Wij zetten daarbij in op een sterke innovatieve economie, het aantrekken en behouden van talent en een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Deze ontwikkelingen zijn randvoorwaardelijk om opgaven rond woningbouw, zorg, mobiliteit en verduurzaming op Walcheren te realiseren. Daarbij is een sterke sociale basis het fundament onder al deze ambities.

De analyses en scenario's uit Walcheren 2050 vormen voor ons het vertrekpunt voor de ontwikkeling van Middelburg richting 2050. Vanuit deze basis versterken wij wat onze dorpen, kernen en stad draagt en ontwikkelen wij datgene wat kansen biedt. Wij kiezen voor bewuste groei, waarin ambitie wordt gecombineerd met draagkracht en realiteit, zodat de kwaliteit van leven ook

op de lange termijn behouden blijft. Deze koers vraagt om een raadsbrede benadering en het gezamenlijk nemen van verantwoordelijkheid.

Tijdens de dialoogsessie op 8 juni 2026 is aan de hand van Zeeland en Walcheren 2050 gesproken over wonen, werken, bereikbaarheid en voorzieningen. Daarbij bleek er breed draagvlak binnen de gemeenteraad om gezamenlijk richting te geven aan de toekomst van Middelburg. De aanwezige raadsleden benadrukten dat de vraagstukken van Middelburg een Walcherse benadering vragen, met proactieve afstemming met buurgemeenten en verbinding met ontwikkelingen in de rest van Zeeland.

Bij wonen werd aangegeven dat er goed gekeken moet worden naar wat voor soort woningen nodig zijn. Hierbij werd aandacht gevraagd voor duurzaamheid, het wonen in gemeenschappen en om open en creatief te kijken naar de inrichting van de ruimte. Hierbij dient aandacht te zijn voor groen en (deel)voorzieningen. Dit maakt dat nieuwe wijken 'complete wijken' worden, zoals de harten van Dauwendaele en Griffioen waar nu aan gewerkt wordt.

Voor werken werd benoemd dat Middelburg duidelijke keuzes moet maken en zich moet richten op sectoren waar de gemeente sterk in is en die kwaliteit toevoegen aan de gemeente. Hiervoor is het belangrijk om het juiste vestigingsklimaat te creëren, waarbij ook aandacht blijft voor de lokale Middelburgse ondernemer.

Voor bereikbaarheid werd de nadruk gelegd op versterking van de Noord-Zuidas via de midden-Zeelandroute, het autoluw maken van de binnenstad, goede bereikbaarheid van het centrum vanaf de parkeergebieden aan de randen en experimenteren met deelvervoer.

Bij voorzieningen werd benadrukt dat groei kansen biedt om voorzieningen op peil te houden en waar mogelijk te versterken. Hierbij werd vooral gefocust op onderwijs, sport en cultuur. De beschikbaarheid van voldoende basiszorg vormt hierbij nu al een punt van zorg. Hierbij werd aangegeven dat sociale voorzieningen essentieel zijn en blijven voor het fundament van onze gemeente als het gaat om kansengelijkheid en armoedebestrijding.

Wij hebben de dialoogsessie als zeer positief ervaren en zien het thema Zeeland en Walcheren 2050 als een goed startpunt om de komende jaren het gesprek met de gemeenteraad over de ontwikkeling van Middelburg te voeren. Dit in goede afstemming met de Middelburgse samenleving en onze buurgemeenten Veere en Vlissingen. Alleen door krachten te bundelen kunnen investeringen, kennis en innovatie daadwerkelijk landen in Zeeland en ook bijdragen aan een sterk en toekomstbestendig Middelburg.

In de komende periode gaan wij concreet invulling geven aan deze nieuwe bestuursstijl. We starten met een brede kennismakings- en verkenningsronde langs dorpen en kernen, organisaties en initiatieven. Per portefeuille worden de belangrijkste thema's opgepakt, waarbij bestuurders zichtbaar en aanspreekbaar aanwezig zijn. Tegelijk zoeken wij actief naar vernieuwende vormen van samenwerking en bundeling van krachten, zodat goede ideeën en energie in de samenleving en de gemeenteraad maximaal tot hun recht komen.

Wij nodigen iedereen uit om hieraan bij te dragen. De toekomst van Middelburg maken wij samen. Met deze gezamenlijke start geven wij een krachtige impuls aan een bestuursperiode die in het teken staat van verbinding, vertrouwen en het bouwen aan een duurzame toekomst voor onze gemeente.

Gemeentelijke financiën 2026-2030

Wij gaan onze inhoudelijke ambities de komende jaren realiseren door het voeren van een duurzaam financieel beleid en beheer. De financiële positie van de gemeente Middelburg is solide en moet dat in de toekomst ook blijven.

Maatregelen om te komen tot duurzaam structureel financieel evenwicht

Er is sprake van diverse omstandigheden en ontwikkelingen die een flinke mate van onzekerheid met zich meebrengen. Het gewenste beeld van een structureel financieel evenwicht in lasten en baten staat hiermee onder druk. Zo is er nog geen duidelijkheid over de eerder toegezegde verhoging van onze algemene uitkering door de herverdeling in het Gemeentefonds. Naast onduidelijkheid over deze grootste inkomstenpost is er ook nog geen zekerheid vanuit het Rijk als het gaat om de stijgende kosten in het sociaal domein, en dan met name de Jeugdzorg. We blijven ons -zoveel als mogelijk met onze collega gemeenten- inzetten voor de spoedige afronding van de herverdeling van het Gemeentefonds en een voldoende structurele compensatie door het Rijk van de stijgende uitgaven in het sociaal domein.

We zetten ons in om het bovengemiddelde beroep op aanvullende zorg in onze gemeente in de komende jaren waar mogelijk en binnen het redelijke om te buigen naar een niveau dat meer volgens het landelijk gemiddelde voor middelgrote steden is. Hierdoor beperken wij een verdere structurele kostenstijgingen na 2030. Wij gaan er vanuit dat extra structurele rijksuitkeringen ons op termijn beter in staat stellen om in de structurele dekking van kosten te voorzien.

In de voorbereiding van de meerjarenbegroting 2027-2030 nemen wij de volgende ontwikkelingen met financiële consequenties als onuitstelbaar, onontkoombaar en onvermijdbaar mee:

Programma	Activiteit	Kosten (x1 miljoen euro)			
		2027	2028	2029	2030
Sociaal en Vitaal	Jeugdhulp	-4,8	-6,0	-7,2	-7,7
	Inzet Sterk Lokaal Team	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
	Basiszorg sociaal beheer wijken	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
	Orionis	-1,5	-1,1	-0,6	-0,1
Veilig en Dienstverlenend	Organisatieontwikkeling (Incidentele gelden)	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5

Via de begroting 2027-2030 werken we voorstellen uit voor de dekking van deze kosten. Hierbij betrekken wij de uitkomsten van de meicirculaire en het begrotingsadvies zoals dat door de VNG op 18 mei 2026 aan alle leden is aangeboden.

In de tussentijd zetten we de algemene reserve waar nodig in voor maatregelen die kosten structureel omlaag brengen, dan wel tekorten incidenteel te dekken. We doen dit tot de rijksbijdragen structureel weer op peil zijn gebracht. Voor deze incidentele extra inzet van middelen werken we via de begroting 2027-2030 concrete voorstellen uit.

Deze moeten mogelijk worden gemaakt door:

- de inzet van het positieve jaarrekeningresultaat 2025;
- het verlagen van de weerstandsratio op de algemene reserve (nu 1,6 minimaal 1,0);
- een toevoeging van een mogelijke verkoopopbrengst van de ZEH-aandelen aan de algemene reserve.

Omgaan met onzekere vooruitzichten, en vooral schaarse structurele middelen, betekent dat de gedeelde ambities uit dit hoofdlijnenakkoord gelden als de beoogde handelingsperspectieven voor onze coalitie voor de komende 4 jaar. Eventuele structurele financiële gevolgen kunnen pas definitief door de gemeenteraad worden vastgesteld via de jaarlijkse (meerjaren) begrotingen.

Afwegen van ambities en investeringen

De transformatie van het sociaal domein is een forse uitdaging die noodzakelijk is om de begroting structureel en meerjarig op orde te houden. Anderzijds liggen er grote investeringsvragen op het gebied van infrastructuur en voorzieningen. Denk hierbij aan de gebiedsontsluiting Veerse Meer, de vervanging van de Kruitmolen en de ontwikkeling van Hart van Dauwendaele en Hart van Griffioen, de laatste ontwikkeling onder meer in relatie tot de nieuwbouw voor het voortgezet onderwijs.

Daarnaast brengen nieuwe ambities, zoals grootschalige woningbouwlocaties en mogelijk een Collectiecentrum Zeeland forse investeringen met zich mee.

Met het oog op de begroting 2027 en de daaropvolgende meerjarenraming stellen wij daarom een meerjarige investeringsagenda op die de raad een helder kader biedt om een integrale afweging te maken.

Aanscherpingen in financieel beleid en beheer

Voor het realiseren van onze ambitie voor een duurzaam financieel beleid en beheer, hebben we aanvullende doelen en uitgangspunten opgesteld. Deze komen bovenop de geldende wettelijke kaders ten aanzien van onze gemeentelijke financiën. Hiermee bereiden we de financiële gevolgen van onze keuzes voor en leggen we deze via de bestuurlijke planningsdocumenten (zoals de begroting) voor aan de gemeenteraad.

Deze doelen en uitgangspunten zijn:

1. Meer financiële flexibiliteit;
2. Financieel partnerschap in realisatie Zeeland en Walcheren 2050;
3. Financieel reëler plannen;
4. Investeringsfonds en grondbedrijf als sterke (ontwikkel)instrumenten
5. Reële indexering van uitgaven en inkomsten

1. Meer financiële flexibiliteit

Om onze bestaande financiële capaciteit (2026: ca 260 miljoen euro) zo effectief mogelijk in te zetten, willen we de programmastructuur van de gemeentelijke begroting aanpassen. Wij willen in de begroting 2027 de structuur volgen zoals deze ambtelijk is aangereikt en ook voor ons hoofdlijnenakkoord is gevolgd. Met een vereenvoudiging van de programmastructuur en ook een kwaliteitsverbetering op de beoogde doelen en resultaten met bijbehorende prestatie-indicatoren (wat gaan we bereiken, wat gaan we daarvoor doen, wat zijn de risico's) kunnen we slagvaardiger werken en de inzet van middelen (geld en personele capaciteit) sneller en gericht bijstellen wanneer de omstandigheden daarom

vragen. Hierdoor scheppen we mogelijkheden om middelen en personele capaciteit van 'oud (bestaand beleid)-voor-nieuw (anders)' effectiever in te zetten.

Door meer flexibiliteit bij de inzet van bestaande middelen vergroten we de slagvaardigheid van de gemeentelijke uitvoering. Dit voorkomt een beroep op extra middelen en omvangrijke financiële ombuigingen en organisatorische aanpassingen. We tonen ons meer als een permanent lerende en verbeterende overheid zodat wij focus houden op de aanpak en uitvoering van de uitdagende Middelburgse opgaven en de realisatie van onze ambities.

2. Financieel partnerschap Zeeland en Walcheren 2050

Voor het realiseren van de ambities in Zeeland 2050 en Walcheren 2050 versterken we ons gemeentelijke Investeringsfonds met de opbrengst uit de verkoop van de gemeentelijke ZEH-aandelen. Dit stelt ons ook financieel in staat om als hoofdstad in partnerschap met medeoverheden (gemeenten, waterschap, provincie, Rijk en Europa) te investeren in de lange termijn ontwik-

kelingen van onze gemeente, Walcheren en Zeeland. We zetten ons in om hierin ook financieel maximaal samen te werken. Door provinciale, landelijke en Europese investerings-, financierings- en subsidiemogelijkheden maximaal te benutten, vergroten we het rendement van onze gemeentelijke inzet.

3. Financieel reëler plannen

Om de beschikbare financiële middelen maximaal te benutten voor de uitvoering van onze taken, is het van belang om inkomsten en uitgaven zo goed mogelijk in tijd en omvang te plannen. Ook over 2025 is er een relatief omvangrijk positief jaarrekeningsaldo. Ons streven is om onnodige financiële overschotten in de komende jaren zoveel als mogelijk te beperken. Daarvoor starten we een proces om de realiteit van onze begrotingsramingen kritisch te beoordelen.

We doen dit onder andere door:

- gedegen analyses van onze jaarrekeningen met een doorvertaling van de geleerde lessen naar de begrotingen in de volgende jaren,
- de verdere professionalisering als het gaat om de ontwikkeling en toepassing van het bestuurlijke en ambtelijke budgetbeheer,
- een verdere ontwikkeling en goede uitvoering van ons gemeentelijke sturings- en verantwoordings-instrumentarium en
- heldere kaders en toepassing op de vorming en inzet van gemeentelijke reserves en voorzieningen.

4. Investeringsfonds en grondbedrijf als sterke instrumenten

Om een actieve rol in de realisatie van Zeeland 2050 en Walcheren 20250 te vervullen, gaan we onze instrumenten van het gemeentelijke investeringsfonds en grondbedrijf maximaal en waar mogelijk uitgebreider benutten.

We gaan de volgende maatregelen nader verkennen:

- versterking van de reserve grondbedrijf wanneer de opbrengst uit de verkoop van de gemeentelijke ZEH-aandelen hoger uitvalt;
- vaker toepassen van een actief grondbeleid door middel van planexploitaties bij de mogelijke toekomstige herontwikkelingen in de bestaande stad en dorpen en uitbreidings- en inbreidingslocaties;
- het activeren en afschrijven op investeringen met een economisch nut.

5. Reële indexering van uitgaven en inkomsten

Om de uitvoering van onze taken op een reëel peil van actuele prijs- en loonontwikkelingen te kunnen blijven voeren, zetten wij het geldende beleid ten aanzien van indexering van uitgaven en inkomsten in de komende jaren voort. Verdergaande verhogingen van gemeentelijke belastingen en heffingen sluiten wij niet uit. Bij financiële druk kijken wij eerst kritisch naar effectiviteit

en doelmatigheid van beleid voordat lasten worden verhoogd. Ombuigingen en investeringen bezien wij in samenhang. Investeringen vragen om legitimiteit. Dit betekent dat de doelen vooraf helder zijn, zodat achteraf beoordeeld kan worden wat een investering heeft opgeleverd.

Portefeuilleverdeling

Jeroen Louws (1e loco burgemeester)		
Portefeuilles	<ul style="list-style-type: none"> • Stadsontwikkeling en kernenbeleid (incl. wonen en volkshuisvesting) • Bestaanszekerheid en kansengelijkheid • Milieu en duurzaamheid • Natuur en landschap • Gelijkwaardigheid en mensenrechten • Integratie • Sport • Personeel en organisatie • Maatschappelijke weerbaarheid 	<p>Gemeenschappelijke regeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • GR Orionis <p>Deelneming:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stadsgewestelijk Zwembad Vastgoed BV • Stedin Holding NV
Projecten	<ul style="list-style-type: none"> • KEC • Omgevingswet en -visie • azc / COA • Cleene Hooge • Hart van Griffioen 	
Wijken	<ul style="list-style-type: none"> • 't Zand - Stroomwijk - Rittenburg • Dauwendaele • Nieuw Middelburg 	

Jesse Aarnoutse (2e loco burgemeester)		
Portefeuilles	<ul style="list-style-type: none"> • Mobiliteit en infrastructuur • Kunst, cultuur en evenementen • Vervolgonderwijs • Wijkgericht werken en participatie • Communicatie en dienstverlening • Reiniging en groenbeheer • Begraafplaatsen en crematorium • Bouw- en woningtoezicht • Handhaving • Inkoop 	<p>Gemeenschappelijke regeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • GR Zeeuwse muziekschool • GR RUD • GR O.L.A.Z. • GR Publiek vervoer
Projecten	<ul style="list-style-type: none"> • Fiets- en parkeerbeleid • Gebiedsontsluiting Veerse Meer • Collectiecentrum Zeeland 	
Wijken	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuw- en Sint Joosland • Sint Laurens • Mortiere 	

Jonathan Schroevers (3e loco burgemeester)

Portefeuilles	<ul style="list-style-type: none">• Financiën• Zorg: jeugd• Zorg: wmo• Onderwijs en onderwijshuisvesting• Jeugd en gezin• Ouderen• Welzijn en volksgezondheid• Vroegtijdig schoolverlaters (VSV)• Kinderopvang en peuterspeelzalen• Doelgroepenvervoer	Gemeenschappelijke regeling: <ul style="list-style-type: none">• GR GGD Deelnemingen: <ul style="list-style-type: none">• Mobiliteitscentrale• BNG Bank NV
Projecten	<ul style="list-style-type: none">• Transformatie sociaal domein• Hart van Dauwendaele	
Wijken	<ul style="list-style-type: none">• Griffioen• Zuid• Arnhemuiden	

Tobias van Gent (4e loco burgemeester)

Portefeuilles	<ul style="list-style-type: none">• Economische innovatie• Samenwerking• Europa, internationale samenwerking en fondsen• Grondbedrijf• Bedrijventerreinen• Cultureel erfgoed (incl. stadhuis)• Toerisme, recreatie, stads promotie• Gemeentelijke accommodaties en vastgoed• Archief, ICT en digitalisering	Gemeenschappelijke regeling: <ul style="list-style-type: none">• GR Zeeuws Archief Deelnemingen: <ul style="list-style-type: none">• NV Economische Impuls Zeeland• BV Monumentenbeheer• ZEH• Evides (GBE)-Aqua BV• Bestuur VZG
Projecten	<ul style="list-style-type: none">• Zeeland 2050• Restauratie stadhuis• Strategisch beleid economische innovatie• VO campus• Waterpark Veerse Meer	
Wijken	<ul style="list-style-type: none">• Binnenstad• Klarenbeek - Veersepoort	

Vervanging

Jeroen Louws <-> Jesse Aarnoutse

Jonathan Schroevers <-> Tobias van Gent